

# ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ Ο.Ε.Φ.Ε. 2003

## ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

### ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ στ. 506-525

Ἄλλ' ἢ τυραννὶς πολλὰ τ' ἄλλ' εὐδαιμονεῖ  
κᾶξεστιν αὐτῇ δρᾶν λέγειν θ' ἂ βούλεται.

ΚΡ. Σὺ τοῦτο μούνη τῶνδε Καδμείων ὄραξ.

ΑΝ. Ὅρωσι χοῦτοι σοὶ δ' ὑπίλλουσι στόμα.

ΚΡ. Σὺ δ' οὐκ ἐπαιδῆ, τῶνδε χωρὶς εἰ φρονεῖς; 510

ΑΝ. Οὐδὲν γὰρ αἰσχρὸν τοὺς ὁμοσπλάγχθους σέβειν.

ΚΡ. Οὐκ οὐκ ὄμαιμος γῶ καταντίον θανάων;

ΑΝ. Ὅμαιμος ἐκ μιᾶς τε καὶ ταύτου πατρός.

ΚΡ. Πῶς δῆτ' ἐκείνω δυσσεβῆ τιμᾶς χάρις;

ΑΝ. Οὐ μαρτυρήσει ταῦθ' ὁ κατθανῶν νέκυς. 515

ΚΡ. Εἴ τοί σφε τιμᾶς ἐξ ἴσου τῶ δυσσεβεῖ.

ΑΝ. Οὐ γὰρ τι δοῦλος, ἀλλ' ἀδελφὸς ὄλετο.

ΚΡ. Πορθῶν δὲ τήνδε γῆν ὁ δ' ἀντιστάς ὑπερ.

ΑΝ. Ὅμως ὃ γ' Ἄιδης τοὺς νόμους ἴσους ποθεῖ.

ΚΡ. Ἄλλ' οὐχ ὁ χρηστός τῶ κακῶ λαχεῖν ἴσος. 520

ΑΝ. Τίς οἶδεν εἰ κάτωθεν εὐαγῆ τάδε;

ΚΡ. Οὗτοι ποθ' οὐχθρός, οὐδ' ὅταν θάνη, φίλος.

ΑΝ. Οὗτοι συνέχθειν, ἀλλὰ συμφιλεῖν ἔφυν.

ΚΡ. Κάτω νυν ἔλθοῦσ', εἰ φιλητέον, φίλει  
κείνους ἐμοῦ δὲ ζῶντος οὐκ ἄρξει γυνή. 525

### ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

**A.** Να αποδώσετε στη νέα ελληνική το απόσπασμα: «Ἄλλ' ἢ τυραννὶς...ὁ κατθανῶν νέκυς». (30 μονάδες)

**B1.** Σύμφωνα με τον A. Lesky, ο στίχος 523 «οὔτοι συνέχθειν ἀλλὰ συμφιλεῖν ἔφυν» αποτελεί «την πρώτη φράση της ευρωπαϊκῆς ανθρωπιάς». Με δεδομένη αυτή την παρατήρηση και παρακολουθώντας τον αγώνα λόγων στους στίχους 508-525 να ηθογραφήσετε την Αντιγόνη. (10 μονάδες)

**B2.** Ο Κρέων διακατέχεται από την αλαζονεία ενός εξουσιαστή, ο οποίος μέσα στην πνευματική του τύφλωση πιστεύει ότι ο ίδιος, αν και άνθρωπος, γνωρίζει περισσότερα από τους θεούς. Υπάρχουν στοιχεία στο κείμενο που σας δόθηκε που να δικαιολογούν αυτή την αξιολόγηση; (10 μονάδες)

**B3.** Να συγκρίνετε τη στάση της Αντιγόνης απέναντι στην εξουσία, όπως αυτή διαφαίνεται στους στίχους 506-507 του πρωτότυπου αποσπάσματος, με την αντίστοιχη του Χορού στο νεοελληνικό απόσπασμα που ακολουθεί:

**ΚΕΙΜΕΝΟ ΑΠΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ στ. 872-875**

**ΧΟ.** Καλός ο σεβασμός στην άγια τάξη,  
όμως χαμένος κόπος ν' αψηφάς  
την εξουσία κι όποιοι την εξουσία κρατά  
εσένα σε χαντάκωσε η αυτόνομη πορεία.

**(10 μονάδες)**

**B4.** Πώς προβάλλεται το πρόβλημα της ηθικής τάξης στα σωζόμενα έργα του Σοφοκλή;

**(10 μονάδες)**

**B5.** Να εντοπίσετε στο πρωτότυπο απόσπασμα λέξεις ετυμολογικά συγγενείς με τις ακόλουθες: επόπτης, πανωλεθρία, λαχνός, είδηση, ευζωία.

**(10 μονάδες)**

**B6.α)** Για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις να γράψετε το ζητούμενο τύπο:

αίσχρον: ονομαστική ενικού θηλυκού γένους

πατρὸς: κλητική ενικού

χάριν: αιτιατική πληθυντικού

δυσσεβεί: δοτική πληθυντικού

τήνδε: ονομαστική πληθυντικού

**(5 μονάδες)**

**B6.β)** Να γράψετε το β' ενικό οριστικής ενεστώτα των ρηματικών τύπων που ακολουθούν, στη φωνή που βρίσκονται: δρᾶν, βούλεται, λαχέιν, φίλει, ἄρξει.

**(5 μονάδες)**

**B7.** Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω όρων:

δρᾶν (507), χάριν (514), λαχέιν (520), τίς (521), ζώντος (525).

**(10 μονάδες)**